

REGULAMENT

cu privire la utilizarea terenurilor

pentru pășuni, fânețe și cosit

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

1. Prezentul Regulament stabilește condițiile de utilizare a terenurilor pentru pășuni, fânețe și cositul vegetației ierboase.

2. Prevederile prezentului Regulament nu se aplică pășunatului și cositului în ariile naturale protejate de stat, în siturile Emerald/NATURA 2000 și în fondul forestier.

3. Autoritățile administrației publice locale decid transmiterea în arendă a terenurilor cu destinație agricolă proprietate a unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi cu modul de folosință pentru pășuni și fânețe, precum și stabilesc și încasează plata pentru folosirea pășunilor și fânețelor publice care nu sunt date în arendă (pentru fiecare unitate vită mare deținută) în condițiile stabilite la art. 35 din Codul funciar nr. 22/2024 și la art. 6 din Legea zootehniei nr.213/2022.

4. Schimbarea modului de folosință a terenurilor cu destinație agricolă cu modul de folosință pentru pășuni și fânețe se efectuează în conformitate cu prevederile art. 32 alin. (2) și (3) din Codul funciar nr. 22/2024.

5. În cazul schimbării modului de folosință a terenurilor cu destinație agricolă ocupate cu pășuni, fără consultarea deținătorilor de animale, persoanele responsabile se sancționează în conformitate cu art. 115 alin. (7) din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008.

6. În sensul prezentului Regulament se definesc următoarele noțiuni:

6.1. *unitate vită mare (UVM)* - unitate de măsură standardizată, care exprimă efectivul de animale, astfel încât diferitele specii și categorii de animale să poată fi comparate și gestionate uniform;

6.2. *amenajament pastoral* - plan tehnic și organizatoric al pășunilor și fânețelor;

6.3. *cosit* - recoltare a vegetației ierboase pentru producerea furajelor.

Capitolul II

CONDIȚIILE DE UTILIZARE A TERENURILOR

PENTRU PĂȘUNI, FÂNEȚE ȘI COSITUL VEGETAȚIEI

IERBOASE

Secțiunea 1

Condițiile de utilizare a terenurilor

pentru pășuni și fânețe

7. Autoritățile administrației publice locale elaborează și aprobă anual, până la finele lunii martie, prin dispoziție a primarului și cu notificarea consiliului local, amenajamentele pastorale și planurile privind lucrările de întreținere, ameliorare și exploatare rațională a pășunilor și fânețelor publice, consultate în prealabil cu deținătorii de animale, în conformitate cu art. 6 alin. (1) lit. a) din Legea zootehniei nr. 213/2022.

8. Deținătorii de animale care utilizează terenurile cu destinație agricolă cu modul de folosință pentru pășuni și fânețe sunt obligați să respecte rotația sectoarelor de pășunat în conformitate cu amenajamentul pastoral și cu schema rotației pășunilor, stabilite în anexa nr. 1.

9. Autoritățile administrației publice locale delimitează sectoarele de pășunat, ținând cont de presiunea admisibilă asupra pășunilor, de potențialul de producție și de cerințele de protecție a solului și a vegetației.

10. Pentru terenurile cu destinație agricolă cu modul de folosință pentru pășuni și fânețe, proprietate a unităților administrativ-teritoriale, sectoarele de pășunat și perioadele de utilizare a acestora se stabilesc prin decizia consiliului local al unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi.

11. La elaborarea și aplicarea schemei rotației pășunilor, deținătorii de animale care utilizează terenurile cu destinație agricolă cu modul de folosință pentru pășuni și fânețe trebuie să respecte următoarele cerințe:

11.1. modificarea anuală a ordinii de utilizare a terenurilor cu destinație agricolă cu modul de folosință pentru pășuni și fânețe, astfel încât acestea să fie utilizate succesiv în anii următori;

11.2. utilizarea periodică a cositului vegetației ierboase pe terenurile delimitate, cu prioritate pe terenurile pășunate în primăvara anului precedent, în vederea refacerii stratului vegetal;

11.3. colectarea și conservarea semințelor speciilor de plante valoroase pentru hrana animalelor și, după caz, întreruperea temporară a pășunatului, cu aplicarea măsurilor agrotehnice necesare;

11.4. achitarea anual (pentru fiecare UVM deținută) a plății stabilite de către autoritatea administrației publice locale de nivelul întâi pentru folosirea pășunilor și fânețelor publice care nu sunt date în arendă, ținând cont de numărul de animale admis în exploatarea neprofesională și de regulile de întreținere a acestora, aprobate conform

prevederilor art. 18 alin. (14) din Legea nr.221/2007 privind activitatea sanitară veterinară.

12. Autoritățile administrației publice locale elaborează anual planul privind lucrările de întreținere, ameliorare și exploatare rațională a terenurilor pentru pășuni și fânețe aflate în proprietate, în conformitate prevederile art. 6 lit. a) din Legea zootehniei nr. 213/2022.

13. La elaborarea planului privind lucrările de întreținere, ameliorare și exploatare rațională a terenurilor pentru pășuni și fânețe se iau în considerare următoarele aspecte:

13.1. necesarul de masă furajeră pentru animalele existente și capacitatea productivă a pășunilor și fânețelor pentru a le asigura hrana;

13.2. terenurile repartizate pentru pășunat în funcție de speciile și categoriile de animale;

13.3. durata, consecutivitatea și rotația terenurilor pentru pășunat pe sectoare, pentru prevenirea supraexploatării și degradării pășunilor și fânețelor.

14. Deținătorilor de animale care au obținut dreptul de utilizare a terenurilor cu destinație agricolă, proprietate a unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi cu modul de folosință pășuni și fânețe în condițiile art. 35 alin. (3) din Codul funciar nr. 22/2024, le revine și obligația de a executa anual lucrări de întreținere și de ameliorare a acestor terenuri, precum și de sporire a potențialului lor productiv.

Secțiunea a 2-a

Cositul și protecția vegetației ierboase

15. Cositul vegetației ierboase se efectuează în perioada optimă - de la înspicare până la înflorirea gramineelor dominante valoroase sau, în cazul leguminoaselor, în perioada îmbobocirii-înfloririi, la o înălțime de cel puțin 5 cm de la suprafața solului. Durata cositului vegetației ierboase nu trebuie să depășească 10 zile, pentru a asigura regenerarea vegetației și protecția solului.

16. O dată la doi-trei ani, cositul vegetației ierboase poate fi efectuat după perioada optimă de recoltare, pentru a permite plantelor să formeze semințe, contribuind astfel la conservarea biodiversității și regenerarea naturală a fânețelor.

17. Ultimul cosit al vegetației ierboase se efectuează în ultima decadă a lunii septembrie - prima decadă a lunii octombrie sau, după caz, cu cel puțin trei săptămâni înainte de instalarea înghețurilor permanente, conform prognozelor meteorologice.

18. Dacă ultimul cosit al vegetației ierboase se efectuează după prima decadă a lunii octombrie, acesta se realizează la o înălțime de aproximativ 7 cm. Această măsură se aplică în special fânețelor semănate în anul înființării, pentru a favoriza înrădăcinarea și înfrățirea plantelor.

Secțiunea a 3-a

Cerințele privind pășunatul

19. Autoritățile administrației publice locale comunică în mod public deținătorilor de animale, cu cel puțin 10 zile înainte de începerea sezonului de pășunat, deciziile privind organizarea pășunatului pe terenurile cu destinație agricolă cu modul de folosință pentru pășuni și fânețe.

20. Pășunatul nu se admite înainte de ultima decadă a lunii aprilie sau prima decadă a lunii mai, când solul este în stare corespunzătoare de umiditate și temperatura aerului nu scade pe timp de noapte sub +5 °C, iar plantele au atins înălțimea minimă de:

20.1. aproximativ 10 cm - în cazul pășunilor formate din plante de talie joasă;

20.2. aproximativ 15 cm - în cazul pășunilor formate din plante de talie înaltă.

21. Pe pășunile cu risc de eroziune, pe pante sau pe terenurile cu grad redus de acoperire vegetală, autoritățile administrației publice locale pot institui restricțiile stabilite la pct. 25 sau pot amâna începerea pășunatului.

22. Perioada de pășunat se stabilește în funcție de condițiile meteorologice, de starea vegetației și de capacitatea de regenerare a pășunilor din zona respectivă, după cum urmează:

22.1. în lunci se pot organiza până la patru rotații de pășunat;

22.2. pe versanți se pot organiza până la trei rotații de pășunat.

23. Perioada de pășunat se încheie în prima decadă a lunii noiembrie sau cu cel puțin o lună înainte de scăderea temperaturii medii zilnice sub 0 °C.

24. La repartizarea terenurilor pentru pășunat, autoritățile administrației publice locale țin cont de speciile de animale, de capacitatea de pășunat și de compoziția floristică a pășunilor, după cum urmează:

24.1. pentru bovine se repartizează, cu prioritate, terenuri cu dominanța gramineelor și leguminoaselor, amplasate în luncile râurilor și în partea inferioară a versanților;

24.2. pentru tineretul bovin cu vârsta de până la cinci luni se repartizează terenuri cu vegetație bogată în plante succulente;

24.3. pentru ovine și caprine se repartizează pășuni cu graminee și leguminoase xerofite, de talie joasă, amplasate pe versanții superiori.

25. Deținătorii de animale care utilizează terenurile cu destinație agricolă cu modul de folosință pentru pășuni și fânețe au următoarele restricții:

25.1. pășunatul timpuriu, imediat după topirea zăpezilor;

25.2. pășunatul pe terenuri umede, imediat după ploaie;

25.3. pășunatul pe pășunile de pe solurile hidromorfe de luncă, până la uscarea solului;

25.4. recoltarea plantelor de talie înaltă la o înălțime mai mică de 5 cm;

25.5. recoltarea plantelor de talie joasă la o înălțime mai mică de 3 cm;

25.6. pășunatul în perioada de repaus vegetativ al plantelor;

25.7. pășunatul în primul an de înființare a pășunilor;

25.8. pășunatul ovinelor și caprinelor pe pășunile destinate bovinelor;

25.9. pășunatul animalelor bolnave împreună cu cele sănătoase;

25.10. deștelenirea sau distrugerea pășunilor naturale pe terenurile cu pantă mai mare de 17°, în apropierea ravenelor și pe soluri superficiale cu fragmente din rocă parentală aproape de suprafața solului sau cu pânza freatică la adâncime mai mică de 50 cm, indiferent de starea productivă a terenului.

Capitolul III

CALCULUL ADMISIBIL AL SUPRAFETEI

TERENULUI ADMIS PENTRU PĂȘUNAT ȘI

TEHNOLOGIA PĂȘUNATULUI

Secțiunea 1

Presiunea admisibilă asupra pășunii

26. Deținătorii de pășuni și fânețe care utilizează terenurile cu destinație agricolă cu modul de folosință pășuni și fânețe respectă presiunea admisibilă asupra pășunii, exprimată în UVM/ha. Autoritatea administrației publice locale calculează presiunea admisibilă asupra pășunii conform formulei:

unde:

PAP – presiunea admisibilă asupra pășunii, UVM/ha;

P – productivitatea unui hectar de pășune, kg/ha de masă verde;

R – consumul minim zilnic de masă verde pe UVM, kg/zi (se consideră 40 kg/zi pentru o UVM);

D – durata perioadei de pășunat, zile.

27. Coeficienții de transformare pentru alte specii și categorii de animale sunt prevăzuți în anexa nr. 2.

28. Suprafața necesară pentru pășunatul unei cirezi de bovine se calculează pe baza presiunii admisibile asupra pășunii, stabilită conform prevederilor prezentului Regulament.

29. Presiunea maximă recomandată pentru pășuni și fânețe, exprimată în unități vită mare (UVM) la 10 ha, este următoarea:

29.1. zona de nord - până la 10 UVM;

29.2. zona de centru - până la 8 UVM;

29.3. zona de sud - până la 6 UVM.

30. În cazul pășunilor și fânețelor situate pe tipuri de sol cu productivitate redusă cum sunt solurile salinizate, alcalinizate, calcaroase sau nisipoase, presiunea admisibilă asupra pășunii se reduce cu 15 % față de valoarea calculată, conform formulei prevăzute la pct. 26.

Secțiunea a 2-a

Tehnologia pășunatului

31. În vederea pregătirii pășunilor pentru perioada de pășunat, deținătorii de pășuni și fânețe care utilizează terenurile cu destinație agricolă cu modul de folosință pășuni și fânețe sunt obligați să delimiteze terenurile destinate pășunatului și să amenajeze pe acestea ocoale și puncte de adăpare pentru animale.

32. Amenajarea ocoalelor pentru vite și delimitarea acestora se realizează cu instalații portabile, la o distanță adecvată față de bazinele de apă, astfel încât să fie prevenită degradarea surselor de apă și a solului, în conformitate cu prevederile art. 52 alin. (2) lit. d) din Legea apelor nr. 272/2011.

33. Pentru a asigura productivitatea pășunilor și condițiile favorabile pentru dezvoltarea vegetației, autoritățile administrației publice locale organizează pășunatul în sectoare de teren delimitate, corespunzătoare capacității de regenerare a vegetației și mărimii efectivului de animale.

34. Deținătorii de terenuri care utilizează terenurile cu destinație agricolă cu modul de folosință pășuni și fânețe sunt obligați să delimiteze sectoarele de teren conform sistemului stabilit de autoritățile administrației publice locale, să asigure acces la punctele de adăpare și la ocoale, precum și să limiteze circulația animalelor între sectoarele de teren.

35. Deținătorii de terenuri care utilizează terenurile cu destinație agricolă cu modul de folosință pășuni și fânețe delimitează terenurile destinate pășunatului, ținând cont de formele naturale de relief (râuri, văi), de vegetația lemnoasă existentă (lizieră, pâlcuri de arbori), de drumuri, de indicatoare convenționale, de garduri vii sau de garduri propriu-zise.

36. Autoritățile administrației publice locale stabilesc sistemul de organizare a terenurilor cu modul de folosință pentru pășuni și fânețe, ținând cont de următoarele criterii:

36.1. delimitarea pășunilor în sectoare de rotație;

36.2. stabilirea numărului de sectoare de teren pentru pășunat în funcție de durata

medie a perioadei de rotație a pășunatului și de durata efectivă a pășunatului pe fiecare unitate de teren;

36.3. stabilirea configurației sectoarelor de teren pentru pășunat, de regulă, sub formă de dreptunghi, cu raportul laturilor de 1:2 sau 1:3;

36.4. permiterea accesului animalelor în sectoarele de teren pentru rotația următoare după aproximativ 25 de zile în zona de nord, 28 de zile în zona de centru și 30 de zile în zona de sud a Republicii Moldova;

36.5. stabilirea suprafeței optime a unui sector de teren pentru pășunat la 4-5 ha.

37. Pășunatul se efectuează, de regulă, dimineața și seara. În perioadele cu temperaturi peste 35 °C este permis pășunatul și pe timp de noapte, pentru protecția animalelor și a vegetației.

38. După pășunat, vegetația rămasă se menține la o înălțime de aproximativ 5 cm de la suprafața solului, pentru a asigura regenerarea stratului vegetal și protecția solului.

39. Aprovizionarea cu apă a animalelor se realizează prin adăpători mobile sau staționare. Adăpătorile staționare se amplasează la o distanță de aproximativ 800 m de pășune, cu respectarea zonelor de protecție a cursurilor de apă, în conformitate cu prevederile art. 53³ din Legea apelor nr. 272/2011. Zona de trafic intens din jurul adăpătorilor se consolidează prin pietruire sau betonare, asigurând panta necesară pentru scurgerea apei.

40. Timpul necesar pentru adăperea unui grup de animale nu trebuie să depășească o oră, iar jgheaburile de adăpare se curăță cel puțin o dată pe săptămână.

41. Se permite adăperea direct din râuri sau din izvoare atunci când sectoarele de teren pentru pășunat sunt amplasate în zona adiacentă a acestora. În astfel de cazuri, se amenajează treceri speciale pentru animale către sursa de apă și locuri de adăpare pietruite, pentru a menține apa curată.

[anexa nr.1](#)

[anexa nr.2](#)